

Indiener: College van burgemeester en wethouders

Datum: 5 januari 2021

Portefeuillehouder(s): Burgemeester Molkenboer

Portefeuille(s): Recreatieschappen

Contactpersoon: I. Wesselingh

Tel.nr.: 0348 428559   **E-mailadres:** wesselingh.i@woerden.nl

---

Onderwerp:

Toekomstige samenwerking Recreatieschappen

Samenvatting:

Hierbij informeren wij de raad over de richtinggevende uitspraken over de toekomstige samenwerking van de Recreatieschappen en de uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden Nederland. Deze richtinggevende uitspraken zijn opgesteld door de dagelijks besturen van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden en het Plassenschap Loosdrecht. De algemeen besturen van de recreatieschappen (hierna: de schappen) hebben ingestemd met deze uitspraken. Met dit raadsvoorstel en bijbehorende zienswijze brief heeft u de mogelijkheid om uw reactie op de memo "Toekomstige samenwerking Recreatieschappen" kenbaar te maken.

De huidige wijze van organiseren van de taken van de schappen sluit niet meer voldoende aan bij de opgaven waar de deelnemende gemeenten en provincies nu en in de toekomst voor staan. Het uitgangspunt bij de toekomstige recreatie-samenwerking is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid om aan deze waarden te werken op basis van solidariteit. Deze richtinggevende uitspraken hebben met name betrekking op de recreatietaken zoals deze worden uitgevoerd voor de schappen, Routebureau Utrecht en Nationaal Park Utrechtse Heuvelrugdoor Recreatie Midden Nederland.

Gevraagd besluit:

1. Kennis te nemen van de memo "Toekomstige samenwerking Recreatieschappen", waarin richtinggevende uitspraken worden gedaan over de toekomstige wijze van uitvoering van taken van de Recreatieschappen en Recreatie Midden Nederland.
2. De reactie met kenmerk (20U.18452) vast te stellen, waarin de volgende aandachtspunten zijn opgenomen:
  - a. Positief dat met deze memo "Toekomstige samenwerking Recreatieschappen" helderheid wordt gegeven over de richting van de toekomstige organisatie van de recreatietaken van de huidige schappen en daarmee een grote stap is gezet naar de toekomstige vormgeving van de recreatietaken.
  - b. De uiteindelijke definitieve keuze voor de gemeente Woerden van de toekomstige organisatie van de taken van de Recreatieschappen hangt af van de uitwerking van deze richtinggevende principes.
  - c. De focus in de memo ligt met name op de uitvoering van de taken van de uitvoeringsorganisatie RMN, hierover zijn goede toekomstbestendige afspraken te maken. Een aandachtspunt is het eigendom van de schappen (terreinen, paden en

routes) en daarmee bijhorende eigenaarsverantwoordelijkheden.

- d. De planning van de vervolgstappen is zeer ambitieus.

Inleiding

Waarom wordt dit voorstel nu voorgelegd?

De huidige manier van organiseren van de taken van de schappen sluit niet meer voldoende aan bij de recreatie-opgaven waar de deelnemende gemeenten en provincies in de schappen voor staan. Hiertoe is een intensief traject gestart om te komen tot een vernieuwde samenwerking tussen gemeenten en provincie. In eerste instantie was de focus vooral op de ondersteuningsorganisatie van de Recreatieschappen en Routebureau, Recreatie Midden Nederland, gericht, onder de titel "RMN in transitie". Na het advies van Bureau Berenschot om de toekomstperspectieven voor RMN nader uit te werken, is geconstateerd dat ook de basis voor samenwerking niet eenduidig was en dat verduidelijking van de basis van deze samenwerking nodig was.

In een kort en intensief traject met dialoogsessies met de dagelijks besturen is de memo "Toekomstige samenwerking Recreatieschappen" opgesteld. In deze memo worden richtinggevende uitspraken gedaan over de toekomst van de schappen en RMN. De uitspraken koersen op de omvorming van de schappen en de overdracht van de uitvoerende taken van RMN naar andere uitvoerders. De wens is de overdracht van taken van RMN zo spoedig mogelijk te organiseren; om toe te werken naar een liquidatie van de uitvoeringsorganisatie met als uiterlijke streefdatum 1 januari 2022.

Participatieproces

Hoe is dit voorstel tot stand gekomen

Na de vaststelling van de rapportage "RMN in transitie" (Rapportage is op 18 juni 2020 tijdens de politieke avond met u besproken) en het rapport "Organisatie van de recreatietaken in Midden-Nederland" van Bureau Beerenschot (20.014099 / 21 juli 2020), is in een aantal dialoogsessies met de dagelijks besturen van de schappen gesproken over de toekomst van de schappen en de bedrijfsvoeringsorganisatie RMN. Deze dialoogsessies zijn verwerkt in de memo "Toekomstige samenwerking Recreatieschappen". De dagelijks besturen en algemeen besturen van de schappen hebben ingestemd met deze memo. Op 5 en 7 januari 2020 zijn informatieavonden voor raads- en statenleden belegd voor een nadere toelichting en mogelijkheid tot eerste reactie.

Samenwerking met andere gemeenten

In de schappen nemen zowel gemeenten als de provincies Utrecht en provincie Noord-Holland deel.

Wat willen we bereiken?

Met dit voorstel willen we werken aan een toekomstbestendige, effectieve en efficiënte organisatie van de taken van de Recreatieschappen. De streefdatum voor de overdracht van taken van RMN en daarmee liquidatie van RMN is uiterlijk 1 januari 2022.

Wat gaan we daarvoor doen?

Op basis van de definitieve richtinggevende uitspraken worden de vervolgstappen gezet. Voor de verdere uitwerking zal door de schappen een projectleider worden aangetrokken om dit verder vorm en inhoud te geven.

Argumenten

1. *Recreatie is een belangrijke waarde voor onze inwoners. Ook in de toekomst willen de deelnemers aan de schappen in gezamenlijkheid invulling geven aan deze taken. Wij willen dan ook collectief blijven samenwerken en alle betrokken deelnemers in het schap blijven financiële ondersteuning bieden want,*
  - 1.1. Recreatie moet voor iedereen beschikbaar, dichtbij, eigentijds en (vrij) toegankelijk zijn.

- Kwaliteit en veiligheid van onze recreatievoorzieningen zijn ook belangrijke waarden.
- 1.2. Recreatie voor onze inwoners is grenzeloos. Voor hen zijn verschillende eigenaren/uitvoerders van recreatie-aanbod irrelevant.
  - 1.3. Groen, landschap en cultureel erfgoed zijn de dragers voor recreatie in de regio.
2. *De huidige wijze van samenwerking binnen de schappen en Recreatie Midden Nederland sluit niet meer voldoende aan bij de gezamenlijke en bovenregionale recreatie-opgaven en -taken van de deelnemers, want,*
- 2.1. De huidige wijze van samenwerken binnen de schappen wordt door de dagelijks besturen gezien als niet efficiënt en niet effectief. De bestuurlijke drukte wordt als hoog ervaren.
  - 2.2. Tevens is de huidige bedrijfsvoeringsorganisatie RMN te klein en kwetsbaar, waardoor zij niet goed in staat is om met name de gevraagde (financiële) taken voor de deelnemers goed uit te voeren.
  - 2.3. Bepaalde recreatietaken zoals nu worden uitgevoerd door schappen passen mogelijk beter bij andere organisaties. Bijvoorbeeld communicatie over algemene recreatiemogelijkheden, toezicht & handhavingstaken en beheer van (extensieve) recreatiegebieden. Ook de ontwikkeling van nieuwe recreatiegebieden is meer een taak van andere overheden en samenwerkingsverbanden.
  - 2.4. Een meer gebiedsgerichte benadering van de uitvoering van taken (bijvoorbeeld combinatie van natuur, landschap en recreatie) in plaats van een sectorale uitvoering van recreatietaken. (Voorbeeld: nu beheert het recreatieschap vaak de recreatief-intensieve delen van uitloopgebieden en worden de recreatief-extensieve delen door bijvoorbeeld Staatsbosbeheer of Natuurmonument beheerd in een gebied. Eén beheerder kan effectiever zijn).

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

1. *De uiteindelijke definitieve keuze voor de toekomstige organisatie van de taken van de Recreatieschappen hangt af van de uitwerking van deze richtinggevende principes want,*
  - 1.1 Zoals ook in de memo is aangegeven is er nog een aantal uit te werken aandachtspunten van dit richtinggevende besluit, dit kan leiden tot nieuwe en andere inzichten over de toekomst van organisatie van de taken. Zaken als blijvende financiële bijdragen van alle deelnemers, afspraken over te beheren gezamenlijk areaal, al dan niet liquidatie van de schappen.
2. *De focus in de memo ligt met name op de uitvoering van de taken van de uitvoeringsorganisatie RMN, hierover zijn goede toekomstbestendige afspraken te maken. Een aandachtspunt is het eigendom van de schappen (gebieden, recreatief vastgoed, paden en routes) en daarmee bijhorende eigenaarsverantwoordelijkheden. De vraag hierbij is hoe kan dit op een eenvoudigere juridische vorm worden georganiseerd dan de huidige schappen want,*
  - 2.1 De schappen hebben veel eigendommen (gebieden, recreatief vastgoed, paden en routes). Dus bij het mogelijk opheffen van de schappen zal een regeling moeten worden getroffen voor de eigendomssituatie. Mogelijk wordt de eigendom overgedragen aan een nieuwe rechtspersoon.
  - 2.2 Tevens is de vraag of individuele deelnemers, met name gemeenten met een beperkt aantal inwoners, eigenaar willen en/of kunnen zijn van recreatiegebieden gezien het financiële, juridische en organisatorische risico op de langere termijn.
3. *De planning van de vervolgstappen is zeer ambitieus, de vraag is of deze ambitieuze planning niet tot extra risico's voor de deelnemers gaat leiden want,*
  - 3.1 Onduidelijk is of er al uitvoerende partijen hebben aangegeven of zij de taken van RMN willen overnemen tegen de huidige beschikbare middelen bij de schappen.
  - 3.2 RMN voert op basis van dienstverleningsovereenkomsten ook taken uit voor Routebureau Utrecht en Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug onduidelijk is of deze overeenkomsten op korte termijn opzegbaar zijn en er andere partijen zijn die dit willen overnemen.
  - 3.3 De terreinen en paden van de schappen zijn veelal vrij en openbaar toegankelijk, continuïteit van beheer & toezicht is daarom van essentieel belang.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

De financiële gevolgen van deze transitie zijn nog niet duidelijk en daarom ook nog niet verwerkt in de begrotingen van de Recreatieschappen en RMN, anders dan als een PM-post. Wel is duidelijk dat deze transitie gaat leiden tot een verhoging van de deelnemersbijdrage voor in ieder geval de incidentele (transitie-)kosten en mogelijk ook voor de structurele kosten.

Communicatie

Na behandeling van de reactie in de raad van 18 februari wordt deze reactie ter kennis gebracht van het Dagelijks bestuur van het recreatieschap Stichtse Groenlanden.

Vervolgproces

In een bijlage bij dit voorstel zijn de processtappen RMN in transitie beschreven en daarbij de momenten waarop de raden en staten om besluitvorming worden gevraagd.

Kort samengevat:

- Februari 2021: ontvangst reacties deelnemers op deze memo
- Mei 2021: Helderheid nieuw samenwerkingsvorm schappen / Liquidatieplan RMN gereed -> deze worden voorgelegd aan de raden en staten
- Juni 2021: Consultatie deelnemers over voorgenomen besluiten
- Najaar 2021: Voorbereiding beëindiging taken RMN bij zicht op overdrachtsmogelijkheden
- Najaar 2021: Voorstel nieuwe wijze samenwerking
- 1 januari 2022: Start nieuwe samenwerkings- en organisatievorm

---

Bevoegdheid raad:

De raad is bevoegd om over dit voorstel een besluit te nemen op grond van de wet gemeenschappelijke regelingen en specifiek de Gemeenschappelijke regeling recreatieschap Stichtse Groenlanden / Artikel 36 en 37 / over (mogelijke) wijziging van gemeenschappelijke regeling.

Bijlagen:

- Raadsbesluit 20R.01273
- Aanbiedingsbrief, Memo "Toekomstige samenwerking Recreatieschappen" & Processtappen RMN in Transitie 20.021573
- Rapport Bureau Beerenschot "Organisatie van de recreatietaken in Midden-Nederland" 20.014099
- Reactiebrief 20U.18452

De indiener: College van burgemeester en wethouders

Secretaris

M.H. Brander

Burgemeester

V.J.H. Molkenboer